

Przedmiotowy system oceniania z biznesu i zarządzania
w Liceum Ogólnokształcącym im. Wojska Polskiego
w Nowym Dworze Mazowieckim

Poziom nauczania: podstawowy

Podręcznik - „Krok w biznes i zarządzanie” zakres podstawowy.” Z. Makięła, T. Rachwał
wydawnictwo „Nowa Era” 2023

Cele oceniania:

- a) rozpoznawanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań podstawy programowej,
- b) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- c) motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- d) pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu,
- e) informowanie rodziców (opiekunów prawnych) o postępach, trudnościach lub specjalnych uzdolnieniach dziecka,
- f) dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności metod nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Metody i narzędzia oraz szczegółowe zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów:

- a) sprawdziany, kartkówki i odpowiedzi ustne są obowiązkowe,
- b) sprawdziany zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem,
- c) uczeń nieobecny na sprawdzianie i uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną, pisze go w uzgodnionym z nauczycielem terminie w okresie nie dłuższym niż 2 tygodnie od podania ocen,
- d) kartkówki nie muszą być zapowiedziane,
- e) uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną na pierwsze półrocze, zobowiązany jest tę ocenę poprawić w uzgodnionym z nauczycielem terminie,
- f) aktywność ucznia na lekcji jest oceniana za pomocą plusa + (za dużą aktywność uczeń otrzymuje jeden plus na jednej lekcji; za trzy uzyskane plusy na koniec półrocza nauczyciel wstawia cząstkową ocenę bardzo dobrą, za sześć plusów ocenę celującą),
- g) przy ocenianiu zawsze należy uwzględniać możliwości intelektualne ucznia,
- h) uczeń może zgłosić jedno nieprzygotowanie w półroczu.

i) w ocenianiu ucznia uwzględnia się m. in.

- w wypowiedzi ustnej – precyzję wypowiedzi, poprawność językową, poprawność merytoryczną, wyczerpanie zagadnienia, puentę wypowiedzi,
- w sprawdzianach pisemnych – poprawność rozwiązania zadania, logiczność wypowiedzi, poprawność zastosowanej metody do rozwiązania zadania, zgodność odpowiedzi z pytaniem,
- w monografiach, portfolio czy innych wypowiedziach pisemnych – zgodność z tematem, logiczny układ pracy, poprawność językową i merytoryczną, przygotowanie bibliografii, estetykę pracy,
- podczas pracy w grupie – m.in. podział pracy zgodny z potrzebami uczniów, sposoby podejmowania decyzji, współdziałanie w grupie, postawę podczas pracy, formę prezentacji wyników pracy.

Elementy podlegające ocenie (zgodnie z podstawą programową do biznesu i zarządzania w zakresie podstawowym dla liceum) :

a) Wiedza, którą posiada uczeń :

1. Charakteryzowanie elementów kompetencji przedsiębiorczych, wyjaśnianie zależności zachodzących między nimi i rozumienie ich roli we współczesnym świecie.
2. Rozumienie znaczenia i wyzwań pracy zespołowej oraz poznanie technik ją wspomagających.
3. Charakteryzowanie etapów zarządzania projektami.
4. Identyfikowanie podstawowych rodzajów ryzyka związanych z realizacją projektów.
5. Wyjaśnianie mechanizmów funkcjonowania gospodarki rynkowej, powiązań między jej podmiotami i poznanie roli państwa w procesach gospodarczych.
6. Zaznajomienie się z prawami i instytucjami chroniącymi konsumenta.
7. Rozumienie różnych postaw ludzi wobec pieniędzy oraz konsekwencji wynikających z tych postaw.
8. Charakteryzowanie usług finansowych ważnych dla gospodarstwa domowego.
9. Rozumienie metod aktywnego poszukiwania pracy.
10. Wyjaśnianie zasad zarządzania przedsiębiorstwem.
11. Znajomość procesu planowania własnego biznesu.

b) Umiejętności ucznia i zastosowanie wiedzy w praktyce:

1. Analiza własnych kompetencji przedsiębiorczych i przygotowanie planu działania zmierzającego do ich rozwoju.

2. Współpraca w zespole i skuteczne organizowanie pracy zespołu w celu realizacji określonego zadania.
3. Prowadzenie dyskusji i argumentowanie w trakcie pracy zespołowej.
4. Formułowanie i uzasadnianie celów, planowanie, prezentowanie zakresu i realizacja prostych zadań projektowych.
5. Samodzielne obserwacje zjawisk zachodzących w gospodarce i wyciąganie wniosków na podstawie tych obserwacji.
6. Uwzględnianie prostych informacji gospodarczych oraz podstawowych wskaźników ekonomicznych w podejmowanych decyzjach dotyczących życia prywatnego i w planach na przyszłość.
7. Planowanie budżetu gospodarstwa domowego ze świadomością konsekwencji nadmiernego zadłużania się.
8. Analizowanie wpływu podatków na budżet gospodarstwa domowego i możliwości wykorzystania ulg.
9. Dobieranie oferty usług finansowych do własnych potrzeb.
10. Dobieranie odpowiednich form oszczędzania i inwestowania z uwzględnieniem towarzyszącego im ryzyka i adekwatnie do sytuacji gospodarstwa domowego.
11. Obserwowanie dynamicznie zmieniającego się rynku pracy i rozpoznawanie kompetencji na nim oczekiwanych.
12. Sporządzanie dokumentów aplikacyjnych podczas ubiegania się o pracę.
13. Kształtowanie umiejętności autoprezentacji i formułowania konstruktywnych opinii zwrotnych.
14. Samodzielne analizowanie zjawisk zachodzących w najbliższym otoczeniu i formułowanie na ich podstawie pomysłów na własny biznes.
15. Przygotowanie do planowania własnej działalności gospodarczej.

c) Kształtowanie postaw ucznia:

1. Dostrzeganie znaczenia i konieczności ciągłego doskonalenia kompetencji przedsiębiorczych w życiu osobistym i społeczno-gospodarczym.
2. Dostrzeganie znaczenia kreatywnego myślenia w tworzeniu pomysłów na biznes oraz rozwiązywaniu problemów w życiu osobistym i zawodowym.
3. Docenianie roli przedsiębiorców budujących w sposób odpowiedzialny konkurencyjną gospodarkę oraz dostrzeganie znaczenia wolności gospodarczej i własności prywatnej jako filarów społecznej gospodarki rynkowej.
4. Przyjmowanie postaw patriotyzmu gospodarczego, rozumianego jako odpowiedzialność konsumentów i ludzi biznesu za dobrobyt gospodarczy i społeczny kraju.

5. Dostrzeganie konsekwencji działań nieetycznych związanych z finansami.
6. Świadomość konsekwencji związanych z nieodpowiedzialnym zadłużaniem się i mechanizmów wychodzenia ze spirali zadłużenia.
7. Samoświadomość i przyjmowanie odpowiedzialności za swoją karierę zawodową.
8. Docenianie roli postaw przedsiębiorczych pracowników w rozwoju biznesu i przedsięwzięć społecznych.
9. Docenianie roli przedsiębiorcy i osób zarządzających w osiągnięciu celów przedsiębiorstwa.
10. Otwarcie na szanse pojawiające się w otoczeniu, podejmowanie inicjatywy, pomysłowość i determinacja w realizacji celów.
11. Respektowanie praw ochrony własności intelektualnej.

Narzędzia stosowane w ocenianiu:

- a) pisemne sprawdziany, testy – przeprowadzane po zakończeniu każdego działu lub kilku działów, zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela w ciągu 2 tygodni,
- b) kartkówki – nie muszą być poprzedzane zapowiedzią,
- c) odpowiedzi ustne dotyczące materiału z trzech lekcji,
- d) aktywność ucznia – zaangażowanie ucznia, wiedza merytoryczna, sprawność operowania językiem stosownym do zawodu,
- e) prace domowe – wiedza merytoryczna, samodzielność pracy,
- f) formy pracy twórczej na lekcji – burza mózgów, prace grupowe np. krzyżówki ekonomiczne, karty pracy, gry dydaktyczne, scenki tematyczne, dyskusja, metaplan, analiza SWOT, mapa mentalna, praca z podręcznikiem, źródłem statystycznym, projekt edukacyjny, praca z użyciem programów komputerowych lub/ i zasobów sieci internetowej,
- g) formy pracy twórczej w domu – prace dodatkowe, referaty (monografie), prezentacje przygotowywane w domu i przedstawiane na lekcji lub sprawdzane przez nauczyciela, wywiady, ćwiczenia dydaktyczne – praca w terenie, portfolio, ćwiczenia techniczne np. sporządzanie dokumentów aplikacyjnych, sprawozdania z wykonanych zadań.
- h) udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

Skala ocen i sposób przeliczania uzyskanych punktów na oceny:

- a) celujący – 6 (100%)
- b) bardzo dobry – 5 (99% - 90%)
- c) dobry – 4 (89% - 75%)
- d) dostateczny – 3 (74% - 60%)
- e) dopuszczający – 2 (59% - 40%)
- f) niedostateczny – 1 (39% - 0%)

Sposoby informowania uczniów i rodziców (opiekunów prawnych):

- a) na pierwszej lekcji w roku szkolnym nauczyciel zapoznaje uczniów z PSO,
- b) oceny są jawne,
- c) sprawdziany przechowywane są w szkole do końca danego roku szkolnego,
- d) o ocenach cząstkowych i klasyfikacyjnych informuje się rodziców na zebraniach lub w czasie indywidualnych spotkań,
- e) rodzice mają wgląd do dziennika, gdzie mogą sprawdzić bieżące oceny swego dziecka,
- f) informacja o grożącej rocznej ocenie niedostatecznej jest przekazywana rodzicom zgodnie z procedurą WSO.

Zasady wystawiania oceny półrocznej i rocznej:

- a) ocenianie półroczne i roczne powinno być dokonane na podstawie przynajmniej 3 ocen cząstkowych (przy co najmniej dwóch godz. tyg.),
- b) ocena półroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych,

Sposoby podwyższania oceny z przedmiotu:

- a) uczeń może systematycznie, na bieżąco poprawiać ocenę (sprawdzian w ciągu 2 tygodni),
- b) w wyjątkowych przypadkach poprawianie może odbywać się, za zgodą nauczyciela, bezpośrednio przed wystawieniem oceny półrocznej lub rocznej,
- c) w wyjątkowych przypadkach losowych uczeń może być zwolniony ze sprawdzianu, kartkówki lub odpowiedzi ustnej,
- d) uczniowie mogą uzupełniać braki z przedmiotu w ramach konsultacji z nauczycielem,
- e) obowiązkiem każdego ucznia jest prowadzenie zeszytu przedmiotowego i zaopatrzenie w podręcznik, przynajmniej jeden na ławkę,
- f) w stosunku do ucznia u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się, potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno – pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, nauczyciel zmniejsza wymagania zgodnie z odpowiednimi zaleceniami.

Wymagania ogólne na poszczególne oceny:

- a) Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
 - opanował wszystkie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
 - proponuje rozwiązania nietypowe,
 - osiąga sukcesy w konkursach ekonomicznych szczebla wyższego niż szkolny.

b) Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- wykazuje dużą samodzielność i bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł wiedzy,
- rozwiązuje zadania o dużym stopniu trudności.

c) Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- poprawnie stosuje wiadomości, umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności,
- korzysta z różnych źródeł informacji.

d) Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- korzysta z pomocą nauczyciela z różnych źródeł informacji,
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności przy rozwiązywaniu typowych zadań i problemów,
- rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.

e) Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności.

f) Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, które są niezbędne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi z pomocą nauczyciela rozwiązać zadań o niewielkim stopniu trudności.